

VIULU

PERUSOPINNOT

ENSIMMÄISET SÄVELET

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- löytää luonteva soittotapa
- saada valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kyetä tuomaan esiin kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saada valmiuksia ulkoa soittamiseen
- saada ohjausta esiintymiskäyttäytymiseen
- saada kokemusta esiintymistilanteista

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- oppia lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppia harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuuttaja ja itsenäisyyttä
- Vanhempien kannustus ja tuki
- Tavoitteiden asettaminen opettajan kanssa
- Oppia huolehtimaan omasta soittimesta

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- saada valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen (rytmit, duuri+molli, voimakkuuserot, perustahtilajit)
- saada valmiuksia yhteismusisointiin (ryhmätunnit, orkesteri, muu yhteissoitto)
- kiinnostua musiikin kuuntelemisesta
- Prima vista

Säveltäminen ja improvisointi

- rohkaistua säveltämiseen esim. keksimällä omia melodioita opettajan avulla
- saada valmiuksia yksinkertaiseen improvisointiin opettajan ohjauksella (kuvasta, sadun/tarinan pohjalta, impro-kortit)

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Soittimen rakenne, viulun osien nimet
- Miten ääni syntyy
- Soittoasento, jousikäsi, viulukäsi
- I asema
- Jousitukset, legato, staccato
- Äänen voimakkuuserot
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita
- Duuri- ja molliasteikoita kolmisointuineen
- Erityylyisiä kappaleita, pikkukappaleista helppoihin konsertinoihin/konserttoihin
- Prima-vista-soittoa
- Yhteissoittoa
- Ohjelmistoa monipuolisesti musiikin eri osa-alueilta

Suoritus

- Kaksi asteikkoa (duuri+molli) esitetään ulkoa. Asteikot saa itse valita viikkoa ennen tasosuoritusta.
- Etydi tai etydinomainen kappale
- Kaksi erityylistä kappaletta, joista toinen pyritään esittämään ulkoa. Toinen voi olla yhteissoittokappale.
- Prima vista
- Tasosuoritusta voitaisiin jakaa osiin siten, että asteikot, etydi ja prima vista suoritetaan erikseen esim. Niin, että toinen opettaja tulee kuuntelemaan ne oppitunnin aikana. Kappale-osio voitaisiin esittää oppilaan niin halutessa konsertissa tai luokkaillassa. Myös ns. Perinteinen tasosuoritus voidaan järjestää.

Työvälineet ja soittimet

- Viulu
- Jousi
- Kotelo+olkatuki+hartsit

Työtavat

- Tunneilla opettajan johdolla harjoittelu
- Kotona vanhempien avustuksella harjoittelu
- Kotona yksin harjoittelu (säännöllisyys, mieluummin pieniä harjoitustuokioita useasti), toistojen välttämättömyys

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Arviointi tasosuoritus-, oppitunti ja konserttitilanteissa:
- Soittoasento (jousikäsi, vasen käsi)
- Tempon valinta ja hallinta
- Äänen voimakkuuden vaihtelut
- Yhteissoittotaidot
- Esiintymistaidot

Oppilas osallistuu itse arviointiin siirryttäessä tasolta seuraavalle. Keskustellaan vastasiko suoritus omia odotuksia, mahdollisen esiintymisjännityksen vaikutukset, kehittämiskohteet?

SÄVELET SOIMAAN

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- saada lisää valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kokemukset esiintymistilanteista

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- kehittää nuotinlukutaitoa
- oppia edelleen harjoittelun peruselementtejä: säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- kykenee oppimaan uusia sävellyksiä

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- saada lisää valmiuksia ulkoa sekä kuulonvaraisesti soittamiseen
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- kehittää edelleen valmiuksia yhteismusisointiin
- kuunnella musiikkia ja tutustua eri tyylikausien musiikkiin sekä kuuntelemalla että soittamalla
- Tallenteiden hyödyntäminen harjoittelussa

Säveltäminen ja improvisointi

- improvisoida ja säveltää omista lähtökohdistaan

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Vakiintunut soittoasento
- Asemat I, II ja III
- Vibrato
- Artikulaatio
- Äänen laadun tarkkailu ja parantaminen
- Pariäänien ja akordien alkeet
- Rytmikuvioiden laajentaminen
- Eri aikakausien tyylien alkeet
- Duuri- ja molliasteikoita eri asemissa
- Eriytyllisiä kappaleita eri aikakausilta
- Ohjelmisto sisältää monipuolisesti materiaalia musiikin eri osa-alueita keskittyen kuitenkin klassiseen musiikkiin
- Suomalaista musiikkia
- Suositaan yhteissoittoa
- Viikoittainen orkesteriharjoitus (muu yhteissoitto)

Suoritus

- Kaksi asteikkoa (duuri ja molli), joista toinen soitetaan asemasta. Asteikot esitetään ulkoa, mutta oppilas saa itse valita esitettävät asteikot yhdessä opettajan kanssa viikkoa ennen tasosuoritusta.
- Etydi tai etydinomainen kappale
- Kaksi erityylistä ja eri aikakaudelta olevaa kappaletta, joista toinen mielellään konsertton osa tai konsertino. Toinen kappaleista pyritään esittämään ulkoa. Toinen kappaleista voi olla yhteissoittokappale.
- Prima vista

Työtavat

- Tunneilla opettajan johdolla harjoittelu
- Kotona vastuullinen ja systemaattinen yksin harjoittelu (oma-aloitteisuus)
- Mahdollisuuksien mukaan muiden soittajien kanssa harjoittelu

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Soittoasennon vakiintuminen
- Hallitsee eri asemat
- Hallitsee ulkoa soittamisen
- Äänen laatu
- Sävelpuhtauden vakiintuminen
- Säestys/soolo-tilanteisiin mukautuminen
- Virheiden ohittaminen, tarvittaessa mukautuminen

Tasosuorituksen voi jakaa osiin niin, että asteikot, etydi ja prima vista suoritetaan erikseen oppitunnilla tai muulla tavoin järjestetyssä tilanteessa. Kappale-osio voidaan suorittaa konserttimuotoisena julkisessa esiintymisessä tai perinteisenä tasosuorituksena.

Oppilas osallistuu itse arviointiin siirryttäessä tasolta seuraavalle. Vastasiko taso omaa osaamista, vaikuttiko mahdollinen jännitys, kehittämiskohteet.

SÄVELET LENTOON

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- on saanut paljon kokemusta erilaisista esiintymistilanteista
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- kykenee ylläpitämään ja harjoittelemaan soittotaitoaan itsenäisesti
- Kykenee kohdistamaan harjoittelun ensisijaisesti vaikeisiin paikkoihin
- Harjoittelutapojen variointi (nopeasti, hitaasti, eri rytmeillä, silmät kiinni jne.)
- Suurien kokonaisuuksien jakaminen välitavoitteisiin

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- kykenee soittamaan ulkoa ja kuulonvaraisesti
- toimii aktiivisesti yhteismusisointiryhmässä ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä
- kuuntelee aktiivisesti erilaista musiikkia
- tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaisen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia mm. tiedotusvälineiden ja somen avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä
- Tallenteiden hyödyntäminen harjoittelussa

Säveltäminen ja improvisointi

- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan

SISÄLLÖT

- Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet
- Nopeuden ja näppäryyden kehittäminen
- Kromatiikka
- Pariäänet
- Nelisoinnut
- Monipuolinen jousitekniikka esim. Hyppivät ja nopeat jousilajit
- Vibraton monipuolistuminen
- Viidenteen asemaan asti asteikot kolmessa oktaavissa
- Erityylyisiä kappaleita eri aikakausilta, myös laajamuotoisia teoksia (konsertto, sonaatti, variaatioteokset)
- Etydejä ja etydinomaisia kappaleita
- Aikamme musiikkia
- Kamarimusiikkia
- Ohjelmisto mahdollisimman monipuolinen kattaen musiikin eri tyylilajeja

Suoritus

- Yksi kolmioktaavinen asteikko kolmi- ja nelisoituineen oppilaan oman valinnan mukaan. Asteikon saa valita viikkoa ennen tasosuoritusta.
- Pariääniasteikko
- Kromaattinen asteikko
- Etydi, etydinomainen teos tai soolokappale
- Laajamuotoisen teoksen hidas ja nopea osa. Voi olla myös kamarimusiikkiteos.
- Prima vista
- Asteikot ja toinen kappaleista esitetään ulkoa, ellei kyseessä ole kamarimusiikkiteos, jonka saa esittää nuotista. Tason voi suorittaa jakamalla sen osiin. Asteikot, etydi ja prima vista voidaan suorittaa erikseen ja kappale-osio esim. Konsertin yhteydessä. Myös ns. Perinteinen tasosuoritus voidaan järjestää oppilaan niin halutessa.

Työvälineet ja soittimet

- Oma instrumentti
- Musiikkiteknologia

Työtavat

- Tunneilla opettajan ohjauksessa harjoittelu ja uuden oppiminen
- Kotona vastuullinen, päämäärätietoinen ja systemaattinen harjoittelu
- Erilaisten harjoitusmetodien käyttö (esim. harjoituspäiväkirja, aamu- ja iltaharjoittelu)
- Muiden soittajien kanssa harjoittelu

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Oman kehon asentojen tiedostaminen
- Otelaudan hallinta lähes kokonaisuudessaan
- Pariäänien, sointujen ja kromatiikan hallinta
- Saa vibratosta erilaisia sävyjä
- Sävelpuhtauden tekninen hallinta
- Eri tyylilajien hallinta
- Tempon tietoinen vaihtelu
- Eläytyminen
- Esiintymisjännityksen hallinta
- Kehon kieli
- Oman soittotyylin kehittäminen
- Oman äänen löytyminen ja rohkeus

SYVENTÄVÄT OPINNOT

SÄVELET MAAILMALLE

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- Saa valmiuksia jatko-opintoihin sekä elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- On saanut paljon kokemusta erilaisista esiintymistilanteista
- Kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- Kykenee soittamaan ulkoa

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- Saa valmiuksia teosten itsenäiseen harjoittamiseen
- Suurten kokonaisuuksien hallinta
- Kehittämistä vaativien asioiden tunnistaminen omasta soitosta
- Eri tilanteisiin soveltuvat harjoittelumenetelmät
- Omien harjoitusten kehittäminen

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- Kykenee hyödyntämään musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soitossaan
- Tutustuu aikamme musiikin soittotekniikoihin ja notaatioon
- Kykenee hahmottamaan musiikillisia kokonaisuuksia
- Kuuntelee konserttiesityksiä ja äänitteitä
- tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia mm. tiedotusvälineiden ja somen avulla.
- toimii aktiivisesti yhteismusisointiryhmässä ja ryhmän jäsenenä
- Tunnelma
- Persoonallinen ote
- Tempon ja pulssin muutokset
- Musiikin hengittäminen
- Sujuva prima vista

Säveltäminen ja improvisointi

- Kehittää sävellys- ja improvisointitaitojaan

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Kehon huolto, luonnollisen soittotavan edelleen kehittäminen
- Soinnin rakentaminen
- Käsien erityminen ja liikeratojen tietoinen valinta
- Sormijärjestyksen suunnittelu ja valinta (fraseeraus, artikulaatio, koordinaatio)
- Sormitusten ja jousitusten omaehtoinen tutkiminen ja suunnittelu
- Erityylyisiä teoksia eri aikakausilta
- Sooloteoksia
- Kamarimusiikkia

- Asteikkoja kolmen oktaavin alueelta kolmi- ja nelisointuineen. Terssi-, seksti- ja oktaaviasteikot kahden oktaavin alueelta
- Laajamuotoisia teoksia kokonaisuudessaan

Suoritus

Valmistetaan konsertti, jossa voi olla teema oppilaan omien vahvuuksien ja mieltymysten pohjalta. Konsertti voi olla kamarimusiikkikonsertti, soolokonsertti tai yhdistelmä erilaisia tyylilajeja ja erilaisia esitystapoja. Oppilaalla on mahdollisuus tuoda oma osaamisensa mahdollisimman monipuolisesti esille. Hän voi improvisoida, laulaa ja käyttää myös muita instrumentteja ja musiikkiteknologiaa ilmaisemaan itseään.

Työvälineet ja soittimet

- Oma instrumentti (myös sähköisenä)
- Oma ääni
- Musiikkiteknologia

Työtavat

- Omaehtoinen harjoittelu ja materiaalin valinta. Opettaja toimii ohjaajana ja neuvoo tarvittaessa

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Tunnelman luominen
- Peroonallisuus
- Oman sanoman esille tuominen
- Suuren kokonaisuuden hallinta
- Tunteiden hallinta esitystilanteessa
- Itsearviointi